

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 329/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, A. Žarnova 11C, Trnava, proti postupu Okresnej prokuratúry Bratislava IV v konaní o jeho podnete z 29. apríla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) nekonaním okresnej prokuratúry vo vzťahu k podnetu sťažovateľa z 29. apríla 2024. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnej prokuratúre konať a rozhodnúť o tomto podnete do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 13. novembra 2023 podnet okresnej prokuratúre (ďalej len „prvý podnet“), v ktorom namietal nečinnosť stavebného úradu pri rozhodovaní o zmene stavby a nečinnosť týkajúcu sa doručenia rozhodnutia o zmenách susednej stavby – rodinného domu skolaudovanej v roku 2013. Okresná prokuratúra tento podnet odložila upovedomením zo 17. januára 2024. V odôvodnení v podstatnom uviedla, že z predloženého administratívneho spisu nevyplýva žiadne konanie o zmene stavby a takéto konanie ani prebiehať nemôže. S poukazom na § 68 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) vo vtedy platnom a účinnom znení zmena stavby pred dokončením reflektuje na požiadavky praxe, keď sa počas realizácie stavby môžu vyskytnúť okolnosti, ktoré stavbu menia. Účinky zmeny stavby pred dokončením sú ale v budúcnosti, keď stavebník ešte nezačal realizovať stavebné práce, odchylné od stavebného povolenia. Zo spisu nevyplývajú žiadne stavebnotechnické odchýlky skutočného zrealizovania stavby oproti stavu uvedenom v stavebnom povolení. Okresná prokuratúra ďalej zdôraznila, že v rámci prokurátorského dozoru nie je v jej

právomoci vyhodnocovať uvedené odchýlky technického charakteru a konfrontovať ich s tvrdeniami stavebného úradu premietnutými do protokolu ku kolaudačnému rozhodnutiu. Napokon okresná prokuratúra odstúpila prvý podnet stavebnému úradu na vykonanie štátneho stavebného dohľadu.

3. Sťažovateľ následne podal 29. apríla 2024 okresnej prokuratúre podnet (ďalej len „druhý podnet“), namietajúc nečinnosť stavebného úradu v súvislosti s nariadením odstránenia susednej stavby. Bol toho názoru, že susedná stavba je tzv. čiernou stavbou a stavebný úrad mal *ex offico* postupovať podľa § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona.

4. Upovedomením z 10. mája 2024 postúpila okresná prokuratúra tento podnet Krajskej prokuratúre v Bratislave ako nadriadenej prokuratúre s odôvodnením, že išlo o opakovaný podnet a postupuje podľa § 34 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

5. Upovedomením z 23. júla 2024 bol sťažovateľ informovaný o tom, že krajská prokuratúra opakovaný podnet odložila a konštatovala správnosť vybavenia prvého podnetu. Krajská prokuratúra sa stotožnila so závermi okresnej prokuratúry pri vybavovaní prvého podnetu a konštatovala, že v tomto smere nezistila rozpor so zákonom.

6. Podaním z 19. augusta 2024 sa sťažovateľ obrátil na okresnú prokuratúru s urgenciou a uviedol, že nemal záujem preskúmať vybavenie prvého podnetu, ale podal nový podnet, v ktorom namietal nové skutočnosti. Toto podanie bolo vyhodnotené ako ďalší opakovaný podnet, ktorý bol postúpený Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Tá oznámením z 29. októbra 2024 rozhodla o odložení ďalšieho opakovaného podnetu z dôvodu, že podriadené prokuratúry vec vyhodnotili správne a že nebol daný dôvod na postup podľa § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona, teda na odstránenie predmetnej stavby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ uvádza, že okresná prokuratúra nekoná o jeho podnete, v ktorom namieta nečinnosť stavebného úradu vo veci odstránenia čiernej stavby. Postup okresnej prokuratúry (ako aj nadriadených prokuratúr) je zjavne nesprávny, keď sťažovateľov druhý podnet vyhodnotili ako opakovaný podnet a urgenciu pre nečinnosť ako ďalší opakovaný podnet vo vzťahu k prvému podnetu, čím sa sťažovateľovi odoprelo právo na inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré majú orgány prokuratúry poskytnúť. Okresná prokuratúra sa podľa sťažovateľa odmietla zaoberať jeho druhým podnetom a bez ďalšieho vysvetlenia ho postúpila krajskej prokuratúre s tým, že ide o opakovaný podnet. Konanie v podobe postúpenia podnetu inštančne nadriadenej prokuratúre je podľa sťažovateľa nesprávne. Ani z odôvodnenia krajskej prokuratúry nie je jasné, prečo bol jeho druhý podnet posúdený ako opakovaný a prečo sa okresná prokuratúra nezaoberala nečinnosťou stavebného úradu týkajúcou sa odstránenia čiernej stavby. Až generálna prokuratúra sa vyjadrila k tomu, že vo veci ide o ďalší opakovaný podnet, pretože obidva podnety sú totožné, avšak tieto úvahy založila na tom, že v obidvoch podnetoch je konštatovaná nečinnosť stavebného úradu spočívajúca v nezačatí konania podľa § 88 ods. 1 písm. b) stavebného zákona. To podľa názoru sťažovateľa nie je pravda, pretože túto nečinnosť namietal až v druhom podnete. Zdôrazňuje, že podanie podnetu s rovnakým skutkovým základom, ktorým sa poukazuje na iné porušenie právnych

predpisov, nemôže byť považované za opakovaný podnet alebo ďalší opakovaný podnet. Aj napriek zákonnej lehote 2 mesiacov okresná prokuratúra o druhom podnete nekoná a tento „vybavila“ nezákonným postúpením na nadriadenú prokuratúru, ktorá sa v konečnom dôsledku zaoberala prvým podnetom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, domáha vyslovenia porušenia práva na inú právnu ochranu nekonaním okresnej prokuratúry vo vzťahu k druhému podnetu a požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnej prokuratúre konať a v tejto veci rozhodnúť. Posúdiac obsah ústavnej sťažnosti, však ústavný súd poznamenáva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľa, že okresná prokuratúra postupovala v jeho veci nesprávne, keď jeho druhý podnet chybné kvalifikovala ako opakovaný podnet. Hlavná argumentačná línia sťažovateľa sa teda netýka nečinnosti okresnej prokuratúry ako takej v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ale nesprávneho postupu okresnej prokuratúry, v dôsledku ktorého malo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho základného práva na inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nesprávnym postupom okresnej prokuratúry spočívajúcim v postúpení druhého podnetu nadriadenej prokuratúre podľa sťažovateľa dochádza k stavu, že okresná prokuratúra o jeho druhom podnete nerozhodla.

9. Aj napriek pomerne nepresne formulovanému petitu ústavnej sťažnosti, ktorý v plnej miere nezodpovedá odôvodneniu ústavnej sťažnosti, ústavný súd v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa ustálil predmet svojho prieskumu tak, že jeho predmetom je napadnutý postup okresnej prokuratúry v sťažovateľovej kauze. Nepristúpil k výzve sťažovateľovi na doplnenie alebo opravu sťažnostného návrhu, keďže by to bolo neúčelné a ne hospodárne vzhľadom na vecný výsledok predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti.

10. K sťažovateľom napadnutému postupu ústavný súd konštatuje, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich práv poskytuje.

11. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, II. ÚS 191/2023).

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý postup okresnej prokuratúry bol na základe podania sťažovateľa z 19. augusta 2024 predmetom prieskumu vykonaným generálnou prokuratúrou. Generálna prokuratúra sa v oznámení z 29. októbra 2024 komplexne vysporiadala s námietkami sťažovateľa uvedenými v prvom aj druhom podnete a dospela k záveru o odložení veci.

13. Vychádzajúc z uvedeného, je pre rozhodnutie ústavného súdu podstatné, že napadnutý postup okresnej prokuratúry bol podrobený prieskumu zo strany generálnej prokuratúry. Uvedená skutočnosť tak v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde vylučuje právomoc ústavného súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu